

MEN, Departament Strategii i Współpracy Międzynarodowej

Założenia projektu ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w zakresie rozwiązań wprowadzanych od 2018 r.

Materiał informacyjny na posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży 2017.05.24

Problemy w zakresie funkcjonującego systemu finansowania zadań oświatowych, ukształtowanego ok. 20 lat temu, zgłaszane są od wielu lat przez różne podmioty realizujące zadania oświatowe, w tym przez jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty prowadzące szkoły i placówki oświatowe oraz regionalne izby obrachunkowe. Część zgłaszanych problemów dotyczy niejasnych lub budzących wątpliwości interpretacyjne przepisów systemu finansowania oświaty oraz dosyć wysokiego stopnia skomplikowania niektórych rozwiązań (np. dotacja na zapewnienie darmowych podręczników). Wszystkie te problemy powodują potrzebę zweryfikowania obecnego systemu finansowania zadań oświatowych i stworzenia spójnego zbioru przepisów w tym zakresie, który zostałby ujęty w jednym, nowym akcie prawnym.

Finansowanie edukacji było też jednym z głównych tematów trwającej w 2016 roku ogólnopolskiej debaty oświatowej „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra zmiana”. We wrześniu 2016 r., podczas prezentacji projektu ustaw: Prawo oświatowe oraz ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, minister Anna Zalewska zapowiedziała, że docelowo przedstawione zostaną projekty aktów prawnych dotyczące m.in. finansowania zadań oświatowych.

W miesiącu lutym 2017 r. przeprowadzono warsztaty konsultacyjne dotyczące opracowania koncepcji zmiany systemu finansowania zadań oświatowych w następujących miastach:

- Katowice (3 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: śląskiego, dolnośląskiego, opolskiego, podkarpackiego i małopolskiego;
- Gdańsk (9 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: pomorskiego, warmińsko – mazurskiego, zachodniopomorskiego;
- Bydgoszcz (16 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: kujawsko – pomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego.
- Warszawa (28 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: mazowieckiego, lubelskiego, łódzkiego, podlaskiego i świętokrzyskiego.

Do prac nad koncepcją finansowania zadań oświatowych Ministerstwo Edukacji Narodowej włączyło wszystkie potencjalne grupy odbiorców proponowanych rozwiązań, tj. przede wszystkim przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki niesamorządowe, dyrektorów i przedstawicieli przedszkoli, szkół oraz placówek oświatowych i kuratorów oświaty. Warsztaty miały charakter ekspercki. Ich celem było wypracowanie wstępnych rozwiązań dotyczących finansowania oświaty we współpracy z osobami znającymi tę tematykę i mającymi doświadczenie praktyczne z tego zakresu.

Finansowanie zadań oświatowych było dyskutowane również w ramach prac Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty.

W projekcie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych proponuje się wprowadzenie następujących zmian dotyczących:

- 1. Naliczania dotacji z budżetu państwa na rozwój wychowania przedszkolnego według organu rejestrującego a nie według położenia przedszkola.**

Na realizację wychowania przedszkolnego samorządy otrzymują z budżetu państwa wsparcie – w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego - tzw. dotację przedszkolną. W roku 2013 łącznie na wsparcie wychowania przedszkolnego przeznaczono z budżetu państwa środki w wysokości 503 630 tys. zł, w roku 2014 - 1 566 998 tys. zł, w roku 2015 – 1 573 968 tys. zł, w roku 2016 – 1 562 618 tys. zł, a w 2017 roku - 1 289 378 tys. zł (kwota bez uwzględnienia dzieci 6-letnich i starszych objętych wychowaniem przedszkolnym, na które została naliczona subwencja w średniej kwocie 4,3 tys. zł.). Do 2016 r. kwota dotacji udzielana była na każde dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego na terenie danej gminy, niezależnie od tego czy dziecko pozostawało w placówce wychowania przedszkolnego ponad czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz bez względu m.in. na formę publiczności, typ placówki oraz organ prowadzący placówkę wychowania przedszkolnego. W roku 2017 w związku z objęciem subwencją oświatową dzieci 6-letnich dotacja przedszkolna została naliczona na dzieci w wieku do lat 5.

W roku 2013 w okresie wrzesień – grudzień kwota dotacji na każde dziecko wynosiła 414 zł, w roku 2014 - 1207,97 zł, w roku 2015 - 1273 zł, w roku 2016 - 1370 zł i w roku bieżącym 2017 wynosi odpowiednio 1338 zł .

Główna zmiana to naliczanie dotacji według organu rejestrującego, a nie według położenia placówki wychowania przedszkolnego. Kwestia ta była wielokrotnie poruszana przez jednostki samorządu terytorialnego przy naliczaniu dotacji na rozwój wychowania przedszkolnego. Są przypadki przedszkoli, które znajdują się na terenie innej gminy i środki otrzymuje ta gmina na terenie której to przedszkole się znajduje. Chodzi tu głównie o gminy wiejskie, które mają przedszkole na terenie gminy miejskiej, oraz powiaty, które prowadzą m.in. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych specjalnych, na które dotacja trafia do gminy na terenie której znajduje się szkoła.

Wysokość dotacji dla danej jednostki samorządu terytorialnego byłaby obliczana jako iloczyn kwoty rocznej oraz liczby uczniów w wieku do lat 5 w placówkach wychowania przedszkolnego prowadzonych lub dotowanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

Ponadto w projektowanych przepisach zrezygnowano z przepisu dotyczącego przekazywania przez dyrektora przedszkola lub szkoły, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę informacji zawierających dane osobowe (tj. imię i nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL, imiona i nazwiska rodziców, adres zamieszkania) dzieci nieprzyjętych w danym roku szkolnym do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej i innej formy wychowania przedszkolnego.

2. Zapewniania uczniom, w tym uczniom niepełnosprawnym, podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

Od 2014 r. przekazywana jest z budżetu państwa dla organów prowadzących szkoły podstawowe i gimnazja m.in. na zakup podręczników do zajęć z języka obcego, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Kwota dotacji celowej otrzymanej w 2016 r. na zapewnienie darmowych podręczników (w tym refundację kosztów za rok poprzedni) oraz materiały ćwiczeniowe wyniosła 278 868 tys. zł. Kwota dotacji uznana za wykorzystaną i rozliczoną na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (bez 1% środków przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego na obsługę zadania) wyniosła 266 313 tys. zł.

Liczba podręczników lub materiałów edukacyjnych dla uczniów klasy III i V szkół podstawowych lub klasy II gimnazjów w roku szkolnym 2016/2017 zapewnionych ze środków dotacji celowej w 2016 r. wyniosła 1 485 tys. sztuk. Natomiast liczba uczniów, którym szkoły zapewniły materiały ćwiczeniowe to 2 855 tys. osób.

Kwoty dotacji celowej na ucznia z przeznaczeniem na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych zależą od klasy do której uczeń uczęszcza i wahają się od 75 zł w przypadku ucznia klas I-III do 250 zł w przypadku ucznia klasy VII i VIII.

Kwoty dotacji celowej na ucznia na materiały ćwiczeniowe również zależą od klasy, do której uczeń uczęszcza i wahają się od 25 zł do 50 zł.

W związku z licznymi postulatami dyrektorów szkół oraz samorządów dotyczących uelastyczenia procesu zapewniania podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych zaproponowano następujące zmiany:

1) w zakresie naliczania i przekazywania dotacji celowej. Dotacja celowa będzie naliczana i przekazywana na wyposażenie szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej (w latach 2018-2019 również gimnazjów i klas dotychczasowego gimnazjum) w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe na podstawie informacji i wniosków składanych przez dyrektorów szkół oraz wniosków jednostek samorządu terytorialnego. Dotacja będzie naliczana i przekazywana do wysokości maksymalnych kwot na ucznia danej klasy, zróżnicowanych w zależności od etapu edukacyjnego. Szkoła będzie miała do wykorzystania łączną kwotę dotacji.

Wojewoda będzie udzielał dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego w trzech terminach, w zależności od terminu przekazania wniosku przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Zrezygnowano z dokonywania aktualizacji wniosku i informacji w sierpniu (po zakończonym postępowaniu rekrutacyjnym). Aktualizacje informacji, jak i wniosków będą mogły być dokonywane na bieżąco w wyniku zmiany prognozowanej liczby uczniów oraz po zakończonym postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły.

Ponadto zaproponowano aby koszty obsługi zadania wynosiły 1% przekazanej (a nie wykorzystanej, jak obecnie) kwoty dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego i aby jednostka samorządu terytorialnego mogła przekazać całość lub część środków otrzymanych na obsługę zadania, szkołom prowadzonym przez tę jednostkę samorządu terytorialnego. Zmiana znacznie uprości mechanizm wyliczania 1%, nie powodując istotnych skutków finansowych. Z danych za rok 2016 wynika, że samorzady wykorzystały ponad 96% przekazanej dotacji.

2) w zakresie wykorzystania i rozliczania środków z dotacji celowej.

W projektowanej ustawie wprowadzono regulacje stanowiące, iż w ramach łącznej kwoty dotacji naliczonej i przekazanej szkole w danym roku budżetowym na wyposażenie w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, dyrektor szkoły ustalając zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych (który obowiązywał będzie przez kolejne 3 lata szkolne), oraz materiałów ćwiczeniowych (przekazywanych corocznie), w uzasadnionych przypadkach będzie mógł wyrazić zgodę na zwiększenie kosztu zakupu takiego kompletu na ucznia danej klasy (tj. dokonać przesunięć środków finansowych pomiędzy odpowiednimi klasami np. w wyniku powstałych oszczędności przy zakupie takiego kompletu dla uczniów innej klasy objętych dotacją celową w danym roku szkolnym) – informując organ prowadzący o podjętej decyzji w tym zakresie. W przypadku kwot dotacji celowej przekazanych na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (zwiększanych określonymi wskaźnikami), koszt zakupu

kompletu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych na każdego ucznia danej klasy nie będzie mógł przekroczyć rocznie kwot dotacji celowej na ucznia określonych w ustawie.

- 3) doprecyzowano sposób rozliczenia wykorzystania środków z dotacji celowej przez dyrektorów szkół, jednostki samorządu terytorialnego, a także ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego w przypadku szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną. Wprowadzono przepisy, że dotacja celowa będzie wykorzystywana i rozliczana z łącznej kwoty udzielonej na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, w danym roku budżetowym. Szczegółowy sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej określony zostanie w rozporządzeniu. Taka konstrukcja rozliczenia wykorzystania dotacji zapewni elastyczność w procesie zapewnienia podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów oraz znacząco uprości system rozliczania środków z dotacji dyrektorom szkół, jednostkom samorządu terytorialnego oraz wojewodom.

3. Dotacje udzielane z budżetów jednostek samorządu terytorialnego dla placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych.

Zmiany w zakresie dotowania placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych polegają głównie na odejściu od pojęcia rodzaju szkoły przy wyliczaniu dotacji dla szkół, a także wprowadzeniu nowych regulacji prawnych będących konsekwencją uwag zgłaszanych do ministerstwa.

Największe problemy interpretacyjne budzi brak definicji rodzaju szkoły. Dlatego też, zamiast uzależnienia naliczania dotacji dla szkół od rodzaju szkoły, proponuje się odniesienie do kwoty przewidzianej w subwencji oświatowej. Taka konstrukcja znacznie uprości system określania wysokości dotacji, a także wyeliminuje pojawiające się wątpliwości i rozbieżności w systemie udzielania dotacji. W związku z przyjętym rozwiązaniem proponuje się następujące zmiany:

- 1) w przypadku najbliższej gminy oraz powiatu prowadzącego szkołę, algorytm ustalania najbliższej gminy oraz powiatu będzie odnosił się tylko do prowadzenia szkół danego typu, odpowiednio będących i niebędących szkołami specjalnymi;
- 2) usunięcie przepisu definiującego najbliższe województwo. W zakresie dotowania niepublicznych szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki nie będzie już konieczności wprowadzania pojęcia najbliższego województwa w przypadku gdy nie istnieje najbliższa gmina lub powiat prowadzący szkołę danego typu, gdyż dotacja będzie udzielna w wysokości przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) wprowadzenie definicji wskaźnika zwiększającego dla szkół danego typu, niebędących szkołami specjalnymi oraz wskaźnika zwiększającego dla szkół danego typu będących szkołami specjalnymi. Wprowadzenie tego wskaźnika jest konieczne, by w przypadku dotowanych szkół publicznych, odpowiednio zwiększyć kwotę przeznaczoną w subwencji oświatowej na ucznia dla jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniając wydatki tej jednostki na szkoły danego typu ponad kwotę naliczaną w subwencji oświatowej. Wskaźnik ten stanowił będzie iloraz wydatków bieżących poniesionych na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego szkół danego typu (odpowiednio będących szkołami specjalnymi i niebędących szkołami specjalnymi) w roku bazowym na ucznia, oraz kwoty przewidzianej na te szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej

dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym na ucznia. Wskaźniki te są ustalane w zaokrągleniu do wartości setnych, z zastrzeżeniem, że nie może być on mniejszy niż wartość 1, tak by szkoła dotowana nie otrzymała kwoty mniejszej niż wynikająca z części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego;

- 4) wprowadzenie przepisów nakładających na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej oprócz, tak jak dotychczas, podstawowej kwoty dotacji i statystycznej liczby uczniów, także najbliższej gminy i powiatu oraz wskaźnika zwiększającego dla szkół danego typu;
- 5) w związku z rezygnacją z odniesieniem się do rodzaju szkoły, zmianie ulegnie sposób wyliczania wysokości dotacji dla szkół. Obecnie dotacja jest obliczana według wydatków bieżących zaplanowanych w danej jednostce samorządu terytorialnego na prowadzenie szkół danego typu i rodzaju. Z uwagi na brak definicji rodzaju szkoły samorząd musi samodzielnie określić rodzaj dotowanej szkoły, biorąc pod uwagę różne czynniki (przykładowo położenie szkoły na terenie wsi lub miasta, tryb nauki, realizację obowiązku szkolnego lub nauki, kategorię uczniów, czy szkoła jest szkołą specjalną, procent oddziałów: integracyjnych, sportowych, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznych, dla mniejszości, międzynarodowych, terapeutycznych, czy szkoła jest szkołą zawodową, czy jest szkołą artystyczną, itp.). W praktyce określenie rodzaju szkoły polega na wyznaczeniu odpowiedniej kombinacji powyższych czynników dla każdej dotowanej szkoły (możliwości kombinacji jest niezwykle dużo). Ponadto z uwagi na brak jednoznacznej definicji stwarza to istotne problemy. Następnie jednostka samorządu terytorialnego musi określić czy prowadzi dokładnie taki rodzaj szkoły jak szkoła dotowana. Jeżeli tak, to by obliczyć wysokość dotacji, samorząd musi dla każdego rodzaju dotowanej szkoły oddzielnie określić wysokość zaplanowanych w budżecie wydatków na prowadzenie dokładnie takiego rodzaju szkoły. Natomiast jeżeli samorząd nie prowadzi szkoły takiego rodzaju jak szkoła dotowana, to musi wyznaczyć najbliższą jednostkę samorządu terytorialnego prowadzącą taki rodzaj szkoły – najpierw wśród samorządów sąsiadujących, potem w powiecie, w województwie, a na końcu na terenie całego kraju. W praktyce często okazuje się, że najbliższym samorządem, który prowadzi taki rodzaj szkoły jest samorząd położony na terenie innego województwa. Wówczas jednostka samorządu terytorialnego, by prawidłowo obliczyć wysokość dotacji musi zwrócić się do wyznaczonej w powyższy sposób jednostki samorządu terytorialnego o podanie wysokości zaplanowanych wydatków na prowadzenie szkoły tego rodzaju. Opisana procedura, z uwagi na brak jednoznacznej definicji rodzaju szkoły i konieczność poszukiwania najbliższego samorządu na terenie całego kraju, stwarza istotne problemy przy obliczeniu dotacji. Proponowane zmiany w tym zakresie są realizacją postulatów zgłaszanych do ministerstwa przez samorządy.

W tym zakresie zaproponowano następujące zmiany:

- a) w przypadku szkół publicznych, (w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oraz tych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki) dotacja określana będzie na każdego ucznia w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w subwencji oświatowej i przemnażana dodatkowo przez wskaźnik zwiększający dla szkół danego typu. Przepisy te będą stosowane odpowiednio w przypadku szkół będących i niebędących szkołami specjalnymi, tj. z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników dla szkół danego typu odpowiednio będących i niebędących szkołami specjalnymi.
- b) w przypadku szkół niepublicznych, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki dotacja określana będzie na każdego ucznia w wysokości równej kwocie

przewidzianej w subwencji oświatowej na takiego ucznia danego typu szkoły. W przypadku szkół niepublicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki dotacja określana będzie na każdego ucznia, uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w subwencji oświatowej.

Pozostałe zmiany dotyczą:

- 1) uzależnienia części dotacji dla szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki od zdanego egzaminu przez ucznia (egzamin maturalny lub potwierdzający kwalifikacje w zawodzie). Część dotacji będzie wypłacana jak dotychczas na ucznia, a część dotacji wypłacana będzie po zdaniem egzaminie w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej, pod warunkiem, że osoba prowadząca szkołę udokumentuje zdanie egzaminu. Dotacja za zdanie egzaminu będzie wypłacana jednorazowo w ustawowo określonym terminie od złożenia przez osobę prowadzącą szkołę zaświadczenia o zdaniu egzaminu przez ucznia, wydanego przez okręgową komisję egzaminacyjną na wniosek osoby prowadzącej szkołę.
- 2) wprowadzenia przepisu zobowiązującego gminy oraz powiaty wskazane jako najbliższe do niezwłocznego przekazania gminie lub powiatowi dotującemu danych niezbędnych do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji oraz wskaźnika zwiększającego. Zmiany te wprowadzono w związku z docierającymi do ministerstwa sygnałami dotyczącymi trudności w wyegzekwowaniu przez gminy oraz powiaty dotujące informacji odnośnie podstawowej kwoty dotacji od gmin oraz powiatów wskazanych jako najbliższe;
- 3) doprecyzowania przepisów dotyczących aktualizacji kwoty dotacji w trakcie roku budżetowego. Kwoty dotacji ulegają aktualizacji w wyniku: aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz zmiany wskaźnika zwiększającego dla szkół danego typu (szkoły publiczne). W stosunku do obecnego stanu planuje się dodatkowo, wprowadzenie przepisu, który w wyniku aktualizacji kwoty dotacji uniemożliwi zbyt duży spadek (a także zbyt duży wzrost) miesięcznej kwoty dotacji. Ma to na celu zapewnienie stabilności finansowanej podmiotów dotowanych. Należy podkreślić, że maksymalny dopuszczalny wzrost/ spadek wysokości dotacji będzie określony na poziomie 50%. Tak określony procent pozwoli na aktualizację dotacji w ciągu roku zgodnie z przepisami, a tylko w szczególnych przypadkach zapobiegnie na tyle znacznemu spadkowi dotacji, który mógłby być przyczyną problemów z finansowaniem szkoły przez organ prowadzący;
- 4) wyrównania kwoty dotacji od początku roku budżetowego w związku ze zmianą jej wysokości w wyniku aktualizacji o określony procent. Dodatkowo w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi przepisów doprecyzowano, iż wyrównanie wypłacane jest na wszystkie dzieci, uczniów, wychowanków oraz uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych tj. każde dziecko, uczeń, wychowanek oraz uczestnik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych powinien być ujmowany tak, jakby był w danej jednostce oświatowej od początku roku budżetowego, niezależnie w którym miesiącu przybył do szkoły. Obecnie samorzady, z uwagi na rotację uczniów w ciągu roku, mają problemy z interpretacją tego przepisu. W szczególności obliczają różne wysokości dotacji na uczniów, którzy podejmują naukę w kolejnych miesiącach roku budżetowego. Zaproponowany przepis pozwoli na uproszczenie schematu wyrównywania dotacji;

- 5) wprowadzenie przepisów nakładających na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek dodatkowego publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o najbliższej gminie oraz powiecie, przekazujących dane niezbędne do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji;
- 6) dotowania tylko jednego ucznia będącego uczniem więcej niż jednej placówki wychowania przedszkolnego lub szkoły dotowanej dla dorosłych. W przypadku, gdy dotowany uczeń, będzie uczniem w dotującej jednostce samorządu terytorialnego więcej niż jednej szkoły dotowanej lub będzie uczniem w dotującej gminie więcej niż jednej placówki wychowania przedszkolnego od miesiąca następującego po miesiącu, w którym jednostka powzięła taką informację, dotację otrzyma ta szkoła lub placówka wychowania przedszkolnego, w której uczeń ten został na dany miesiąc, na który jest udzielana dotacja wpisany do księgi uczniów jako pierwszy;
- 7) doprecyzowania zasad dotowania uczniów realizujących roczne obowiązki przygotowujące do przedszkolnego poza placówką wychowania przedszkolnego - określenie, że uczniom takim dotacja nie przysługuje;
- 8) określenie dodatkowego warunku niezbędnego do spełnienia w celu przekazania dotacji przez samorząd. W stosunku do obowiązujących przepisów wypłacenie dotacji uzależnienie będzie nie tylko od podania planowanej liczby uczniów do dnia 30 września roku bazowego, ale także dodatkowo od przekazania danych do systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego. Obecnie jedynym warunkiem, który musi spełnić szkoła by otrzymać dotację, jest podanie planowanej liczby uczniów do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Podanie planowanej liczby dotowanych uczniów na kolejny rok ma na celu zaplanowanie odpowiednich wydatków na dotacje w budżecie samorządu. Jednakże subwencja oświatowa dla danej jednostki jest obliczana według danych systemu informacji oświatowej na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Oznacza to, że na dotowaną szkołę, która pomimo obowiązku nie przekazała danych do systemu informacji oświatowej, subwencja dla tej jednostki nie jest naliczana, a jednostka jest zobowiązana do dotowania tej szkoły. Planowane zmiany pozwolą w tym zakresie na uszczelnienie budżetów samorządów;
- 9) zmiany terminu przekazania dotacji na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki. Dotacja przysługująca za miesiąc styczeń jest przekazywana w terminie do dnia 15 stycznia roku budżetowego;
- 10) doprecyzowania przepisów stanowiących, że dotacje są przekazywane na każdego ucznia będącego uczniem placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki oświatowej, w danym miesiącu, w którym jest przekazywana dotacja (na rzeczywistą liczbę uczniów w danym miesiącu). Zarówno w obecnym stanie prawnym, jak i w projektowanych przepisach stan 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (zarówno stan według danych z systemu informacji oświatowej na dzień 30 września roku bazowego, jak i liczba uczniów podana w przekazywanej informacji do 30 września roku bazowego) jest tylko informacją dla jednostek samorządu terytorialnego pozwalającą zaplanować budżet na rok następny oraz w przypadku danych przekazywanych do systemu informacji oświatowej służy do naliczenia subwencji oświatowej dla jednostki samorządu terytorialnego. Ani liczba uczniów podawana w przekazywanej informacji ani liczba uczniów przekazywana do systemu informacji oświatowej w roku bazowym, nie jest to liczba uczniów na których przysługuje dotacja w ciągu roku. Jeżeli w trakcie roku budżetowego do dotowanej szkoły przybędzie uczniów, jednostka samorządu terytorialnego musi przekazywać dotację na tego ucznia (pomimo, że nie był on uwzględniony w planowanej liczbie uczniów ani w systemie informacji oświatowej w roku poprzednim). W szczególności oznacza to, że uzyskanie przez ucznia niepełnosprawnego orzeczenia o potrzebie

kształcenia specjalnego oznacza konieczność dotowania tego ucznia od momentu otrzymania takiego orzeczenia przez szkołę;

- 11) określenia kwoty granicznej wykorzystania dotacji na wynagrodzenie osób zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych nie samorządowych;
- 12) wprowadzenia przepisu uprawniającego organy udzielające dotacji do przetwarzania danych osobowych, w tym z wykorzystaniem elektronicznych aplikacji;
- 13) rozszerzenia przepisów odnoszących się do kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystania dotacji. Wprowadzenie przepisu stanowiącego, iż organ dotujący może wstrzymać przekazywanie dotacji niepublicznej szkole, w której nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki lub niepublicznej placówce oświatowo-wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, domowi wczasów dziecięcych, bibliotece pedagogicznej, jeżeli ta szkoła lub placówka nie dokonała rozliczenia wykorzystania dotacji za rok poprzedzający rok budżetowy lub nie przekazuje liczby uczniów, będących uczniami tej szkoły lub placówki, lub nie wykonuje prawomocnego wyroku sądu wydanego w związku z przekazaną dotacją;
- 14) określenie, że w przypadku gdy pomimo ustawowego obowiązku, jednostka samorządu terytorialnego nie przekazuje dotacji w terminie, jest zobowiązana do wypłaty ustawowych odsetek za każdy dzień zwłoki.

4. Finansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Zmiany w tym zakresie są głównie uzależnione od wkładu własnego gminy, ponieważ wkład własny wnoszony przez gminy w rozumieniu przepisów o finansach publicznych stanowi duży problem związany z niewykorzystaniem całej kwoty dotacji przeznaczonej na stypendia i zasiłki szkolne przez gminy. W stosunku do obecnie obowiązujących regulacji w projekcie ustawy wprowadza się przepisy uzależniające wkład własny gminy od jej pozycji finansowej (wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie). Zwiększy to możliwość udzielania stypendiów i zasiłków szkolnych w tych biedniejszych gminach.

W zakresie zmian w sposobie podziału subwencji oświatowej dla jednostek samorządu terytorialnego nadal w ministerstwie będą prowadzone prace analityczne nad wdrożeniem nowego modelu podziału subwencji oświatowej, który zapewni lepsze dopasowanie dochodów subwencyjnych do ponoszonych wydatków. Ponadto będą prowadzone prace nad nowym sposobem finansowania kształcenia zawodowego. Zmiany w tym zakresie zostaną przesunięte w czasie, min. z powodu potrzeby lepszego dopasowania finansowania tych obszarów do nowotworzącej się sieci szkół po wdrożeniu reformy oświatowej.